

Bestyrelsen og direktionen for
Fjordbank Mors A/S
Algade 2
7900 Nykøbing Mors

24. juni 2011

Fastsættelse af solvenskrav og frist til opfyldelse heraf

1. Finanstilsynets afgørelse og klagevejledning

Det er Finanstilsynets opfattelse, at det af banken opgjorte individuelle solvensbehov ikke er tilstrækkeligt.

Finanstilsynet vurderer, at der er risici for banken på mindst 1.136 mio. kr. ud over, hvad der dækkes af 8 procent kravet. Heraf vurderes ca. 400 mio. kr. at være i form af nye nedskrivninger.

Finanstilsynet skal derfor i medfør af § 124, stk. 5, i lov om finansiel virksomhed fastsætte et solvenskrav på 19 pct., svarende til en tilstrækkelig basiskapital på 1.965 mio. kr. Det er solvenskravet før, at banken har foretaget de af Finanstilsynet opgjorte nødvendige nedskrivninger på ca. 400 mio. kr. Solvensbehovet efter nedskrivninger udgør 16 procent svarende til en tilstrækkelig basiskapital på 1.597 mio. kr.

Finanstilsynet kan samtidig konstatere, at bankens faktiske solvensprocent på 11,9 pct. pr. 31. marts 2011 – svarende til en basiskapital på 1.231 mio. kr. - er lavere end det førnævnte individuelt fastsatte solvenskrav. Bankens ventede basisindtjening på i størrelsesorden 20 mio. kr. i 2. kvartal vil ikke ændre på dette forhold. Hvis de yderligere nedskrivninger på 400 mill.kr. indregnes, vil bankens solvens falde betydeligt.

Finanstilsynet har ved afgørelsen særligt lagt vægt på de betydelige svaghedstegn, der knytter sig til bankens mange store og svage engagementer, særligt finansiering inden for ejendomsbranchen, udlån til landbruget og lån til kunders investering i unoterede aktier.

Finanstilsynet skal derfor i medfør af § 225, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed meddele en frist til søndag den 26. juni 2011, kl. 18.00, til at opfylde solvenskravet. Finanstilsynet vil tage stilling til en eventuel fristforlængelse, såfremt banken anmoder herom.

FINANSTILSYNET

Århusgade 110
2100 København Ø

Tlf. 33 55 82 82
Fax 33 55 82 00
CVR-nr. 10 59 81 84
finansstilsynet@ftnet.dk
www.finanstilsynet.dk

**ØKONOMI- OG
ERHVERVSMINISTERIET**

Banken skal senest 6 timer efter modtagelse af denne afgørelse give besked om, hvorvidt banken agter at lade sig afvikle efter lov om Finansiell Stabilitet, jf. § 16 f, stk. 1 i lov om finansiell stabilitet.

Finanstilsynets afgørelser kan, senest 4 uger efter at afgørelsen er modtaget, indbringes for Erhvervsankenævnet, Kampmannsgade 1, Postboks 2000, 1780 København V, tlf. 33 30 76 22, jf. § 372, stk. 1, i lov om finansiell virksomhed. Det er forbundet med et gebyr at klage til Erhvervsankenævnet.

Da denne afgørelse er truffet af Finanstilsynet som en uopsættelig sag, der ellers skulle have været forelagt Det Finansielle Virksomhedsråd, er det udgangspunktet, jf. lov om finansiell virksomhed § 354a, at afgørelsen offentliggøres. Offentliggørelsen kan dog udskydes, hvis en offentliggørelse kan medføre uforholdsmæssig stor skade for banken. Finanstilsynets offentliggørelse vil afvente en selskabsmeddelelse fra banken.

Dette brev sendes i kopi til intern og ekstern revision samt Finansiell Stabilitet A/S.

2. Sagsfremstilling

Fjordbank Mors er en fusion pr. 1. november 2010 mellem Morsø Bank A/S og Morsø Sparekasse Aktieselskab (fortsættende pengeinstitut).

Banken har per 31.3. 2011 udlån for 8,7 mia. kr. og en samlet balance på 12,7 mia. kr. De risikovægtede aktiver er på 10,4 mia. kr. Af de samlede udlån er 19 pct. relateret til ejendomme, mens 15 pct. af udlånene er til landbrug. Banken har nedbragt sit udlån væsentligt i forhold til de to institutters samlede udlån ultimo 2009 på ca. 10 mia. kr.

På passivside har banken samlet indlån på 7,2 mia. kr., hvoraf en del er indlån med statsgaranti. Der er egentlige indlån for 5,8 mia. kr. Banken har statslig hybrid kapital for 398 mio. kr. og samlede statsgaranterede udstedelser for 4,1 mia. kr.

Da Fjordbank Mors er på skærpet tilsyn og var et nyfusioneret institut mellem Morsø Bank og Morsø Sparekasse, undersøgte Finanstilsynet alle bankens områder i foråret 2011.

I uge 14 blev gennemgået likviditet, markedsrisici, økonomiområdet og enkelte forretningsgange. Der blev ligeledes afholdt møde med bestyrelsesformanden. I ugerne 21 og 23 bankens engagementer samt resterende forretningsgange på kreditområdet.

Undersøgelsen dækkede 56,5 % af Fjordbank Mors kreditter målt efter volumen, herunder alle de 103 engagementer, der var større end 25 mio. kr.

Der blev konstateret en betydelig svaghed i de store engagementer og – omend i mindre grad – blandt de mellemstore engagementer på mellem 5 og 25 mio. kr. En stikprøve af mindre engagementer viste en mere almindelig bonitet.

En stor andel af bankens engagementer vedrører ejendomme og ejendomsprojekter. Der er i væsentligt omfang allerede nedskrevet på en del af disse. Finanstilsynets undersøgelse viser, at Fjordbank Mors har nedskrevet betydeligt på de kunder, der blev nødlidende tidligt i finanskrisen. Der blev blandt andet foretaget betydelige nedskrivninger i forbindelse med fusionen. Banken har været mere tilbageholdende med nedskrivninger og solvensreservationer i forhold til de forværringer i porteføljen, der senere er kommet til. Størstedelen af disse store engagementer har enten OIV (objektiv indikation for værdiforringelse) eller er meget svage. Den dårlige udvikling i låneporteføljen kan illustreres med, at de seneste regnskaber fra kunder inden for ejendomme og ejendomsprojekter ofte er med negativt resultat og negativ egenkapital.

Omkring 40 procent af de største engagementer vedrører ejendomme eller projekter, svarende til en udlånsmasse på ca. 2,4 mia. kr. Af de samlede mernedskrivninger og solvensreservationer vedrører en betydelig del ejendoms- og projektf finansiering.

Banken er negativt påvirket af den svage udvikling i samfundsøkonomien og det private forbrug i Danmark. Dette påvirker bankens nedskrivninger og solvensreservationer på de største engagementer. Det gør det både direkte gennem eksponering over for detailhandlen og indirekte i forhold til ejendomseksponering overfor udlejere indenfor detailhandel.

Banken finansierer endvidere en lang række landbrug på og omkring Mors, hvoraf størstedelen er svinebrug. Jordpriserne på Mors har været blandt de højeste i landet, og landbrugsbedrifterne har vanskeligt ved at opnå økonomiske resultater, der kan forrente den høje bank- og realkreditgæld. Der er blandt de store engagementer en række svage landbrugsengagementer. Disse bidrager også til solvensreservationer og mernedskrivninger, idet engagementerne er blevet forværret som følge af negative resultater og faldende jordpriser.

Banken har endvidere heller ikke foretaget solvensreservation på bankens betydelige udlån til Morsø Sparekasse Fonden.

Banken har endelig en række engagementer, der vedrører kunder med aktier i en stor unoteret virksomhed. Denne virksomhed er blevet svækket i den senere tid, og er nu formelt under rekonstruktion. Det vurderes, at det vil være vanskeligt at opnå en rekonstruktion, der vil efterlade værdier til aktionærerne. Disse engagementer giver derfor et væsentligt bidrag til de samlede nedskrivninger og kapitalbehov herfra.

På et møde afholdt i Finanstilsynet fredag den 17. juni 2011 blev banken orienteret om Finanstilsynets foreløbige vurdering af undersøgelsens resultater. Banken gav en kort orientering om status på den igangværende kapitalfremskaffelse og slankning af balancen. Banken fik frist til onsdag den 22/6 kl. 12.00 til at komme med bemærkninger til de foreløbige konkrete engagementsvurderinger. Disse bemærkninger har Finanstilsynet taget højde for i denne afgørelse, idet omfang Finanstilsynet er enig i disse.

Høring

Banken fik den 24/6-2011 udkast til denne afgørelse i høring. Af høringssvaret fremgår, at: "ledelsen i Fjordbank Mors A/S ikke er enig i Finanstilsynets vurdering af nedskrivningsbehovet og det af Finanstilsynet fastsatte solvensbehov, men i øvrigt ikke har bemærkninger til Finanstilsynets høringsudkast."

3. Retligt grundlag

I henhold til § 124, stk. 1 og stk. 4, i lov om finansiel virksomhed skal pengeinstitutters bestyrelse og direktion sikre, at instituttet har en tilstrækkelig basiskapital og råder over interne procedurer til risikomåling og risikostyring til løbende vurdering og opretholdelse af en basiskapital af en størrelse, type og fordeling, som er passende til at dække instituttets risici. På baggrund heraf skal pengeinstitutters bestyrelse og direktion opgøre instituttets individuelle solvensbehov.

Solvensbehovet skal udtrykkes som den tilstrækkelige basiskapital i procent af de risikovægtede poster.

I bilag 1 til bekendtgørelse nr. 10302 om kapitaldækning af 21. december 2007, er de forhold, der skal indgå i pengeinstituttets overvejelser om fastsættelse af det individuelle solvensbehov, nærmere beskrevet.

Det fremgår her af bilag 1, nr. 40, til bekendtgørelse om kapitaldækning, at: "Virksomhedens fokus ved vurderingen af boniteten skal være på den andel af engagementer, der udviser svaghedstegn. Særligt gælder det på risikobetonede udlån, kreditter og garantier, hvor der ikke er foretaget nedskrivninger eller hensættelser i regnskabet, eller hvor der kun er foretaget delvi-

se nedskrivninger eller hensættelser. Hvis kvaliteten af udlånene, kreditterne og garantierne er forringet eller vurderes at være på vej mod forringelse, skal der tages højde herfor ved opgørelse af den tilstrækkelige basiskapital”.

I henhold til § 124, stk. 5, i lov om finansiel virksomhed kan Finanstilsynet fastsætte et højere solvenskrav end 8 pct.

Det fremgår af lovbemærkningerne til L 197 af 27. marts 2006, at bestemmelsen i § 124, stk. 5, er en videreførelse af den tidligere bestemmelse, som giver Finanstilsynet mulighed for at fastsætte et individuelt solvenskrav. Det kan af lovbemærkningerne udledes, at Finanstilsynet alene vil fastsætte et solvenskrav, såfremt instituttets opgjorte solvensbehov ikke anses for at være tilstrækkeligt.

Det fremgår af lovbemærkningerne til L 64 af 27. oktober 2004, hvor den hidtidige beføjelse til Finanstilsynet blev indsat i loven, at de forhold, som Finanstilsynet vil lægge vægt på ved opgørelsen af det individuelle solvenskrav, vil være de samme forhold, som bestyrelsen og direktionen skal lægge til grund for vurderingen af solvensbehovet. I Finanstilsynets vurdering vil der også kunne indgå en vurdering af ledelsen – herunder dens kvalitet og risikovillighed. Endvidere vil Finanstilsynet kunne foretage en sammenligning af de enkelte selskaber, hvilket også kan danne grundlag for tilsynets afgørelse.

Endelig fremgår det af lovbemærkningerne til L 64 af 27. oktober 2004, at såfremt Finanstilsynet fastsætter et solvenskrav, der er højere end den solvensprocent, selskabet har på tidspunktet for fastsættelsen af solvenskravet, vil selskabet få en frist til at opfylde det individuelle solvenskrav. Fristen vil blive fastsat individuelt i det konkrete tilfælde.

Konsekvenserne af en overtrædelse af solvenskravet fremgår af § 225, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed, der har følgende ordlyd: ”Opfylder et pengeinstitut, realkreditinstitut, fondsmæglerselskab eller investeringsforvaltningsselskab ikke kapitalkravene i § 124, stk. 2, 3, 5, 7 og 8, og § 125, stk. 2-5 og 8, og har det ikke tilvejebragt den foreskrevne kapital inden for en af Finanstilsynet fastsat frist, skal Finanstilsynet inddrage tilladelsen”.

Sammenfattende tilsiger det retlige grundlag, at Finanstilsynet på et tidligt tidspunkt skal fastsætte et individuelt solvenskrav, såfremt en virksomhed ikke selv opgør det individuelle solvensbehov tilstrækkeligt højt.

4. Den konkrete vurdering af solvensbehovet efter forskellige metoder

4.1. Fjordbank Mors' anvendte metode

Banken tager udgangspunkt i den metode, der fremgår af Finanstilsynets vejledning om opgørelse af solvensbehov. Efter denne metode opgør banken sit individuelle solvensbehov til 9,7 pct. Banken har dermed i forhold til sin egen opgørelse en meget begrænset overdækning, da solvensen var opgjort til 11,9 pct.

4.2. Finanstilsynets korrigerede opgørelse af bankens solvensbehov ved sandsynlighedsmodellen

Under denne metode tages udgangspunkt i den af banken anvendte metode. Finanstilsynet korrigerer imidlertid de anvendte beløb, hvor Finanstilsynets vurdering afviger væsentligt fra bankens vurdering af risikoområdet.

Finanstilsynets korrektioner er alene rettet mod bankens vurdering af tillæg i solvensbehovet for så vidt angår kreditrisiko. Her tages udgangspunkt i den såkaldte sandsynlighedsmodel, hvor engagementerne bedømmes med en sandsynlighed for misligholdelse og et tab ved misligholdelse på baggrund af Finanstilsynets engagementsgennemgang. Herigennem opregnes en samlet kreditrisiko for banken.

På baggrund af bankens fornyede indberetning opgør Finanstilsynet efter denne metode bankens individuelle solvensbehov til 19,0 pct.

4.3. Finanstilsynets opgørelse af solvensbehovet ved kreditreservationsmetoden.

Metoden er i særlig høj grad konkret rettet mod bankens risikoprofil på kreditområdet, idet det historisk har vist sig, at det er på kreditområdet vanskelighederne opstår.

Kreditreservationsmetoden tager udgangspunkt i, at lovens mindstekrav på 8 pct. som udgangspunkt er dækkende for instituttets portefølje.

På bankens særligt risikofyldte engagementer opgøres således en forsigtig blanco, og der foretages en kreditreservation svarende til tabsrisikoen på de risikofyldte engagementer, som tillægges udgangspunktet på 8 pct. af de risikovægtede poster.

Det er herved antaget, at de fundne kreditreservationer dækker risikokoncentrationen og kvaliteten af engagementerne. Det antages ligeledes, at der herudover er en normal portefølje af engagementer, der dækkes på normal vis af 8 pct.-kravet.

Til vurdering af solvensbehovet ud fra kreditreservationsmetoden gennemgik Finanstilsynet de fra undersøgelsen vurderede svage engagementer, hvor der ikke kunne konstateres objektiv indikation for værdiforringelse (neutralitetsprincip), men hvor Finanstilsynet finder, at der er en ikke ubetydelig fremtidig risiko, hvor specielt usikkerheden på ejendomsmarkedet har spillet en væsentlig rolle i vurderingen. Derudover er der foretaget betydelige kreditreservationer på engagementer med objektiv indikation for værdiforringelse (OIV-engagementer), hvor der efter en forsigtig vurdering er en ikke ubetydelig risiko, som der ikke efter neutralitetsprincippet er foretaget nedskrivninger på, men hvor der er betydelig risiko for, at nedskrivningsbehovet fremadrettet skal øges.

Finanstilsynet har ikke fundet anledning til at foretage andre særlige tillæg, der ikke skulle være dækket af 8 pct.-kravet under hensyntagen til, at de altovervejende risici i banken kan identificeres blandt bankens største engagementer.

På baggrund af denne metode vurderer Finanstilsynet, at bankens solvensbehov udgør ca. 20,5 pct.

Risikoområde	Bankens opgørelse af tilstrækkelig basiskapital	FT Sandsynlighedsmodel	FT kreditreservation
8-procents krav			828.846
Kreditrisici	943.648	1.899.566	1.291.237
Markedsrisici	78.607	78.607	
Operationelle risici	55.129	55.129	
Øvrige forhold	-68.638	-68.638	
I alt	1.008.746	1.964.664	2.120.084
<i>Risikovægtede poster 31.03.2011</i>	10.360.581	10.360.581	10.360.581
Solvensbehov	9,7%	19,0%	20,5%
Nedskrivninger		399.486	399.486
Solvensbehov efter nedskrivninger		16,0%	17,6%

Alle metoder er behæftet med usikkerhed som følge af de betydelige skønselementer, der indgår ved særligt engagementsvurderingen.

Der er ved alle metoder ikke taget højde for, at banken bør nedskrive 400 mio. kr. Disse nedskrivninger vil reducere såvel solvensbehovet som solvensen, og dermed ikke ændre på det forhold, at bankens solvens er betydeligt lavere end solvensbehovet.

8. Konklusion

På baggrund af ovenstående fastsætter Finanstilsynet i henhold til § 124, stk. 5, i lov om finansiel virksomhed et solvenskrav på 19 pct.

Ulrik Nødgaard
direktør

Kristian Vie Madsen
underdirektør